

Exercițiul de predicție a sorții și hainei pe care o va îmbraca moratoriul public în România

Guvernul României a adoptat recent anumite măsuri destinate sprijinirii debitorilor care întâmpina dificultăți financiare din cauza pandemiei de COVID-19, instituind un cadru normativ care ofera dreptul anumitor debitori de a solicita creditorilor (instituții de credit și IFN-uri) amânarea obligației de plata a ratelor scadente aferente anumitor tipuri de contracte (moratoriul public reglementat de OUG 37/2020 și normele de aplicare). În data de 8 aprilie, Senatul a aprobat Proiectul de lege privind aprobarea OUG 37/2020, care a fost trimis spre aprobare către Camera Deputaților. Acest proiect de lege aduce modificări și completări semnificative ordonanței, transformând-o într-un act cu conținut normativ aproape identic cu cel al Legii privind suspendarea rambursării creditelor, care a fost adoptată de Parlament și atacată pentru neconstituționalitate înainte de a fi trimisă spre promulgare (cu termen de soluționare 6 mai 2020).

Dincolo de provocările care țin de interpretarea și aplicarea corectă a dispozițiilor în vigoare privind moratoriul public, subzista în continuare o doză de incertitudine privind momentul până la care regulile moratoriului public se vor aplica în forma actuală și noul conținut normativ pe care ar putea să-l „îmbrace” moratoriul public, în funcție de soluția Curții Constituționale privind legea aprobată în Parlament și de destinul Legii privind suspendarea rambursării creditelor.

Ce modificări și completări aduce Senatul OUG 37/2020?

În varianta modificată, regulile moratoriului public ar urma să fie aceleași indiferent de tipul de contracte cu privire la care se va solicita. Durata maximă a amânării rămâne 31 decembrie 2020, însă debitorul ar avea dreptul să solicite amânarea la plata oricând după intrarea în vigoare a legii (eliminându-se termenul limită prevăzut actualmente în OUG 37/2020) și, important, ar urma să poată face aceasta inclusiv față de entitățile care desfașoară activitatea de recuperare creanțe, precum și cu privire la obligații de plata aferente contractelor de leasing operațional.

În varianta modificată, persoanele fizice ar putea să solicite amânarea la plata indiferent dacă veniturile le-au fost afectate sau nu din cauza situației generate de pandemia de COVID-19. În schimb, ceilalți debitori ar trebui să dețină un certificat pentru situații de urgență care să constate diminuarea veniturilor cu minimum 15% în luna solicitării față de media lunilor ianuarie și februarie 2020 (în contradicție cu normele în vigoare, conform cărora CSU se acorda pentru diminuarea veniturilor cu minimum 25%).

Moratoriul public poate fi solicitat indiferent câte zile de întârziere la plata înregistrează debitorul (nefiind necesară achitarea restanțelor până la data formularii cererii), inclusiv de către debitorii care se afla în proceduri judiciare sau extrajudiciare (de exemplu, executare silită sau dare în plată). Orice proceduri de executare silită

începute până la data intrării în vigoare a legii ar urma să intre sub incidența moratoriului și să se suspende până la 31 decembrie 2020.

Observăm și faptul că se elimină toate trimiterile din ordonanța la normele de aplicare, precum și că sunt aduse modificări care contravin dispozițiilor în vigoare ale acestor norme și se abrogă expres articolul 7 din OUG 37/2020, care reglementa adoptarea acestora.

**Care ar putea fi soarta conținutului normativ al OUG 37/2020, după finalizarea dezbaterilor în Parlament?
De când s-ar putea aplica noi reguli privind moratoriul legal?**

Având în vedere rolul decizional al Camerei Deputaților, precum și faptul că, până în prezent, numai Senatul s-a pronunțat cu privire la OUG 37/2020, potrivit normelor constituționale, Parlamentul poate adopta o lege de aprobare (fie în forma inițială, fie cu modificări și completări) sau de respingere a ordonanței. Această lege ar intra în vigoare în termen de trei zile de la momentul publicării sale în Monitorul Oficial sau la o altă dată ulterioară specificată în cuprinsul său, iar, prin intermediul său, Parlamentul ar putea să reglementeze măsurile necesare cu privire la efectele juridice produse pe perioada de aplicare a OUG 37/2020.

Dacă Parlamentul adoptă o lege de aprobare a OUG 37/2020 cu completări și modificări, efectele juridice ale OUG 37/2020 sunt valabile produse până la data intrării în vigoare a legii de aprobare, când OUG 37/2020 își încetează aplicarea. Dacă însă Parlamentul respinge OUG 37/2020, ordonanța își încetează efectele juridice de la momentul intrării în vigoare a legii de respingere, în timp ce, în cazul în care Parlamentul ar aproba OUG 37/2020 în forma în prezent în vigoare, efectele sale juridice ar continua să se producă neschimbate de la intrarea sa în vigoare și până la o eventuală modificare sau abrogare a legii de aprobare.

Ce efecte ar putea avea asupra unei ordonanțe declararea neconstituționalității legii de aprobare a acesteia?

Dacă Parlamentul ar adopta o lege de aprobare a OUG 37/2020 cu același conținut normativ ca Legea privind suspendarea rambursării creditelor, devine probabilă formularea unei sesizări de neconstituționalitate având ca obiect legea de aprobare a ordonanței. Merita semnalat că declararea neconstituționalității unei legi privind aprobarea cu modificări a unei ordonanțe de urgență nu atrage automat și neconstituționalitatea ordonanței în forma adoptată de Guvern, iar respectiva ordonanță va continua să producă efecte până la data intrării în vigoare a legii de aprobare sau, după caz, de respingere.

În cazul în care doar anumite dispoziții din legea privind aprobarea cu modificări a unei anumite ordonanțe sunt declarate neconstituționale, conform jurisprudenței constante a Curții Constituționale, Parlamentul este obligat să reexamineze legea de aprobare, în linie cu cele statuate de către Curte. În cazul în care o asemenea lege este declarată neconstituțională în ansamblul său, procesul legislativ încetează de drept la data publicării deciziei Curții Constituționale, iar, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, Parlamentul va trebui să reia etapele procesului legislativ, de la momentul în care acesta a fost sesizat de către Guvern cu proiectul de lege privind aprobarea ordonanței.